

VVS, OVERKOEPELING DER VLAAMSE STUDENTENRADEN!

**PERSOONLIJKE REFLECTIES NA EEN BEWOGEN VVS-JAAR,
HANDVATEN VOOR HET KOMENDE ACADEMIEJAAR**

VVS vormt, onder de vlag "Vlaamse Vereniging van Studenten", de overkoepeling van de Vlaamse studentenraden, wat beklemtoond wordt door het feit dat de stemgerechtigde leden in de Algemene Vergadering van VVS er gepositioneerd worden door de respectievelijke studentenraden van de Vlaamse hogeronderwijsinstellingen.

Het is onmiskenbaar zo dat het afgelopen jaar veel misverstanden en zelfs mistoestanden kende, ondanks de vele inspanningen van voorzitter Ton van Weel. Zo was het enthousiasme bij het verdedigen van het democratisch ingenomen standpunt betreffende de studieduurverlenging van de Wetenschappen ver te zoeken. In dat dossier werd ook achter de rug van de AV een mail (die het eigen standpunt ontkrachtte) naar het kabinet gestuurd. De honger van RvB en staf naar "wetgevende" macht leek bijzonder groot. Verder werd een studentenraad zaken beloofd (of ze dachten dat ze dingen beloofd hadden gekregen) die uiteindelijk niet verkregen werden. Ook werd door de RvB een standpunt de wereld ingestuurd over het wetsvoorstel Noreilde dat bij velen de wenkbrauwen deed fronsen (gezien het resultaat van het wetsvoorstel onmiskenbaar in het voordeel van de studenten zou zijn). De nieuwe Raad van Bestuur, hoewel vol goede moed en goede voornemens gestart, maakte al meteen een uitschuiver in dezelfde richting: in een interview met Het Laatste Nieuws werd een studentenraad aangevallen.

Liever dan in extenso alle voorvallen van het afgelopen jaar te analyseren, wil ik in

deze korte tekst een aantal handvaten aanreiken voor het komende jaar. Ik denk dat de **problemen die we gekend hebben** quasi allemaal **verband** hielden **met één woord: functieomschrijving**. Vooral het aanvaarden van de Algemene Vergadering als enige orgaan waar standpunten ingenomen worden, was blijkbaar moeilijk. Wanneer elkeen zich rigoureuus aan zijn of haar functieomschrijving had gehouden, dan was er amper een voorval geweest (ik denk dat iedereen bij het overlopen van de problemen van het afgelopen jaar dat moet erkennen). Aan de duidelijkheid van de VVS-statuten hieromtrent ligt het zeker niet; het volgende valt te lezen over de structuur van VVS:

Algemene Vergadering

Elke maand komen studentenvertegenwoordigers van de verschillende studentenraden samen. Op deze Algemene Vergaderingen, het hoogste beslissingsorgaan van VVS, worden de beleidslijnen uitgezet en de verschillende standpunten ingenomen. Om erop toe te zien dat het algemeen beleid en de standpunten van VVS zoals bepaald door de Algemene Vergadering gevolgd en behartigd worden, verkiezen de studentenvertegenwoordigers een Raad van Bestuur.

Raad van Bestuur

De bevoegdheden van de Raad van Bestuur zijn:

1. het uitvoeren van de beslissingen van de algemene vergadering
2. het verzorgen van de algemene, financiële en dagelijkse leiding over de vereniging
3. het indienstnemen en ontslaan van de stafmedewerkers onder controle van de algemene vergadering en het voeren van een personeelsbeleid
4. het coördineren van de vertegenwoordiging van de vereniging en het aanstellen en afzetten van de vertegenwoordigers
5. het vertegenwoordigen van de vereniging bij elke gerechtelijke en buitengerechtelijke handeling
6. het optreden als eiser of verweerder in alle rechtsgedingen en het beslissen over het al of niet aanwenden van rechtsmiddelen.

Staf

De beleidsondersteuning van VVS wordt door de vier stafmedewerkers op het secretariaat te Brussel gedaan.

Uit voorgaande valt dus af te leiden dat standpuntvorming de exclusieve bevoegdheid is van de Algemene Vergadering. De Raad van Bestuur moet de beslissingen van de AV uitvoeren, maar mag zelf nooit aan standpuntbepaling doen, noch formeel, noch informeel. De RvB heeft wel beslissingsrecht bij het besturen van de organisatie (die het mogelijk maakt dat VVS functioneert), bijv. op het gebied van financiën en personeelsbeleid. De staf ten slotte, wordt betaald om ondersteunend te werken. Ook zij mogen enkel adviseren en ondersteunen bij de standpuntbepaling en moeten daarna de ingenomen standpunten verdedigen, zonder zelf aan prioriteitslening te doen naargelang de eigen ideologie. Via deze gedachtegang kom ik tot het eerste en

tevens belangrijkste handvat:

HANDVAT 1: RIGOUREUZE NALEVING FUNCTIEOMSCHRIJVING

Het is duidelijk uit het voorgaande dat teneinde een goede werking van VVS te bekomen, elkeen zich meer aan zijn of haar functieomschrijving zal moeten houden. De leden van de RvB hebben toen zij zich verkiesbaar stelden – en ervan uitgaande dat zij de structuur van VVS al kenden – ervoor gekozen om een dienende functie op te nemen. **Een krachtdadiger personeelsbeleid met betrekking tot de staf zou ook wenselijk zijn.**

De andere “tips voor het nieuwe jaar” zijn onlosmakelijk verbonden met een rigoureuze naleving van de eigen functieomschrijving.

HANDVAT 2: OPWAARDERING ONDERWIJSKWALITEIT

Het is niet alleen mijn hoogstpersoonlijke perceptie dat “Onderwijskwaliteit” het afgelopen jaar stiefmoederlijk werd behandeld. In vele kwaliteitsgerelateerde dossiers werd op het dogmatische af de link met Democratisering gezocht. Het is natuurlijk zo dat de Democratisering van het Onderwijs een pijler van VVS moet (en zal) blijven (wie zou er anders voor ijveren?), maar een opwaardering van Onderwijskwaliteit als strijdpunt is noodzakelijk. De weegschaal mag best eens naar de kwaliteitskant overhellen. Studenten komen immers in de eerste plaats naar een onderwijsinstelling voor het kwaliteitsvolle onderwijs, verstrekt vanuit recent academisch onderzoek (vooral voor wat betreft de universiteiten), veeleer dan voor de dagelijkse warme maaltijd in de resto's. **In elk dossier hameren op Democratisering impliceert een keuze voor een verschuiving van middelen van onderwijs en onderzoek naar beurzen en sociale voorzieningen.** Ik denk dat wat dit betreft er vooral nood

is aan een lichte mentaliteitswijziging bij sommige leden van de staf die de documenten voorbereiden en finaliseren.

Het is van het allerhoogste belang dat elke student, die over voldoende talent beschikt, een waardige kans krijgt om te slagen in het hoger onderwijs, maar dat mag niet ten koste gaan van de onderwijskwaliteit. Daarenboven maakt – wat betreft studiebegeleiding – de ontwikkeling van enige zelfstandigheid voor een deel de waarde uit van een diploma hoger onderwijs. De correlatie tussen het diploma dat een jongere behaalt en zijn socio-economische achtergrond dient mijns inziens dan ook in de eerste plaats in het secundair onderwijs te worden aangepakt. Studenten in het hoger onderwijs verdienen kwaliteitsvol onderwijs, wat allerm minst impliceert dat ze bij het handje moeten worden vastgehouden.

HANDVAT 3: INTERNE COMMUNICATIE VOOR EXTERNE COMMUNICATIE

Het is duidelijk dat in principe door de RvB enkel standpunten naar buiten gebracht mogen worden die eerder door de AV werden bepaald.

Soms is het noodzakelijk dat VVS binnen de 24 uur reageert op bepaalde gebeurtenissen (berichten in de media, beslissingen van een minister...) en dan kan de RvB het argument van de “hoogdringendheid” inroepen. Om tot een betere werking en minder conflicten te komen, zou de RvB er goed aan doen hier zeer voorzichtig mee om te springen. Ten eerste moet goed nagegaan worden of die hoogdringendheid er echt wel is (hoogdringendheid als drogreden inroepen om de mening van de AV niet te moeten vragen, leidt zonder twijfel tot spanningen). Ten tweede zou het zinvol zijn om bij élk persbericht dat verstuurd wordt de mening van enkele protagonisten van de verschillende studentenraden te raadplegen (**persoonlijk ben ik gewonnen voor het oprichten van een commissie van een zestal personen waarvan er bij het versturen van een persbericht minstens 4 hun fiat moeten geven**). Ten derde

zou het niet meer dan logisch zijn mochten de theses van de onder hoogdringendheid verstuurde persberichten “normaal” verdeeld zijn over de verschillende strijdpunten van VVS; dus naast Democratisering ook Onderwijskwaliteit en Studentenparticipatie. Dit was het afgelopen jaar allesbehalve het geval.

Daarenboven mag het niet van de hoogstpersoonlijke visie van de RvB en/of staf afhangen of een bepaald dossier al dan niet extern met vuur verdedigd wordt.

HANDVAT 4: ENKEL STUDENTENBELANGEN VERDEDIGEN

In principe zou het een vanzelfsprekendheid moeten zijn dat VVS uitsluitend de belangen van de Vlaamse studenten verdedigt. Bij het uitsturen van het persbericht omtrent het wetsvoorstel Noreilde was dat niet het geval. Liever dan een wetsvoorstel te aanvaarden dat een nettovoordeel voor de studenten zou betekenen, liet men zich meeslepen door de ABVV-jongeren – die jobstudenten min of meer beschouwen als een gevaar voor de arbeidsmarkt - en fulmineerde “VVS” (merk de aanhalingstekens op) tegen het voorstel, iets wat de AV waarschijnlijk niet goedgekeurd zou hebben.

Het kan naar volgend jaar toe absoluut niet meer (behalve wanneer de AV in die richting tot een statutenwijziging overgaat) dat VVS andere belangen dan de studentenbelangen verdedigt, noch die van de vissers, noch die van de bedrijfsleiders, noch die van het koningshuis, noch die van de ingenieurs... **VVS mag nooit misbruikt worden door wie dan ook om zijn of haar hoogstpersoonlijke ideologisch getinte verlangens te helpen bewerkstellingen. VVS kan beter uitgaan van de eigen sterkte en onafhankelijkheid dan een partnerschap aan te gaan met organisaties die tegenstrijdige belangen hebben** (bijv. de arbeidsmarkt vrijwaren van jobstudenten in plaats van meer mogelijkheden creëren voor jobstudenten).

QUID MET DE AV/STUDENTENRADEN?

Het zou simplistisch zijn de RvB en staf van vorig jaar te beladen met alle zonden van Israël, enkel hun werking te optimaliseren tegen volgend jaar, en de AV buiten beschouwing te laten. Het zou interessant zijn mocht de RvB een aantal aansporingen formuleren voor de studentenraden die mensen leveren in de AV en de Werkgroepen.

Dat de Werkgroepen het afgelopen jaar weinig samenkwamen (terwijl nieuwe ideeën of standpunten in eerste instantie daar moeten groeien), valt in de eerste plaats te wijten aan de gebrekkige interesse van studentenvertegenwoordigers uit de verschillende studentenraden. Het zou bijzonder interessant zijn mochten de studentenraden hun specialisten in Onderwijs, Sociaal en Internationaal, naar de respectievelijke werkgroepen sturen.

Wat de vergaderingen van de AV betreft, zou het wenselijk zijn mochten alle studentenraden ofwel enkele van hun mensen tot VVS-specialisten laten uitgroeien (en die dan naar de AV's sturen) ofwel enkele van hun topmensen naar de Algemene Vergaderingen sturen. Het zou het statuut van de AV als enige formele en informele plaats waar standpunten definitief worden gevormd enkel maar ten goede komen.

reacties: Stijn.Baert@UGent.be

dank aan A. Dalemens, S. Stroo en M. Vankerrebroeck voor hun syntactische, semantisch-filosofische en metafysische inbreng